

CRÂMPEIE DINTR-UN PORTRET INSOLIT: EPISCOPUL EUSEBIU ÎN SCRISORILE SFÂNTULUI ISIDOR PELUSIOTUL

Asist. univ. dr. Dragoș BOICU
Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Andrei Șaguna”, Sibiu

Abstract

This paper aims to sketch as accurately as possible the moral portrait of one of the recipients of Saint Isidore's epistles. In addition to the 15 letters addressed directly to Bishop Eusebius of Pelusium, we also find explicit references to him in another 54 letters, but also implicit references in several others. Starting from the observations of Pierre Évieux and Constantine Fouskas, this paper goes a little further in the analysis of the letters, systematizing the reproaches made by Saint Isidore in order to recover a series of details regarding the historical context in which he carried out his activity.

Keywords: Isidore of Pelusium, Eusebius of Pelusium, Tell el-Farama, Church of Egypt, Late Antiquity, pastoral letters.

Considerate adesea lucrări de rang secund, colecțiile de scrisori ale autorilor patristici rezervă încă multe surprize atât în ceea ce privește conținutul, cât mai ales prin natura semnificațiilor metaistorice. Un astfel de corpus epistolar este cel al Sfântului Isidor Pelusiotul, care conține numeroase elemente teologice și istorice încă insuficient explorate, dar care, odată descoperite, ne ajută să reconstituim o imagine mai fidelă a creștinismului de la finele Antichității.

Despre viața Sfântului Isidor nu dispunem foarte multe informații care să permită alcătuirea unei biografii detaliate. Relatările hagiografice nu sunt nici ele unanime: potrivit celei mai vechi *vita*, Isidor s-a stabilit ca monah în Nitria după ce studiasse în Alexandria, unde Sfântul Atanasie cel Mare îl hirotonește preot. Alte creații hagiografice mai târziu îl confundă cu Isidor de Alexandria, un călugăr origenist care s-a refugiat împreună cu „frații lungi” la Constantinopol, sub protecția Sfântului Ioan Gură de Aur¹.

¹ Pierre Évieux, „Isidorus of Pelusium, Saint”, în Aziz S. Atiya (ed.), *The Coptic Encyclopedia*, vol. 4, Macmillan, New York, 1991, coll. 1308-1309.